

Література:

1. Біткойн [Електронний ресурс].- режим доступу - <https://bitcoin.org/uk/developer-documentation>
2. Блокчейн [Електронний ресурс].- режим доступу - <https://www.blockchain.com/ru/>
3. Статистика криптовалют [Електронний ресурс].- режим доступу – <https://coinmarketcap.com/>
4. Національний банк України [Електронний ресурс].- режим доступу - <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>

Альбіна ПЕРІГ

студентка групи ЕУП-21

Тернопільської національної економічної університет

Науковий керівник: к.е.н., доцент Метлушко О. В.

ЕТАПИ ЕВОЛЮЦІЇ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Споживчий кредит – кошти, що надаються кредитором (банком або іншою фінансовою установою) фізичним особам на придбання споживчих товарів або послуг у тимчасове користування під відсотки на умовах строковості та платності. Він, зазвичай, надається для придбання товарів тривалого користування (автомобілі, меблі, складна побутова техніка), на споживчі цілі, на навчання, лікування тощо. Ці кредити можуть надавати банки, кредитні спілки, ломбарди, а також підприємства торгівлі чи сфери послуг. Його перевагами є короткі терміни оформлення та відсутність поручителів або застави. Такі кредити можуть надаватися на основі кредитної картки [5].

Простежимо етапи еволюції банківського споживчого кредитування в Україні:

I етап «Зародження» (1991-1995 рр.) – початок формування банківської системи незалежної України. Гіперінфляція призвела до зубожіння населення. В цей час на споживчі потреби банки кредитують лише своїх працівників. Споживче кредитування знаходиться в зародковому стані.

II етап «Становлення» (1995-2000 рр.). Банки активно впроваджують споживче кредитування у свою діяльність під високі відсоткові ставки. Розпочинається співпраця банків з торговельними мережами з метою розширення клієнтської бази.

III етап «Активізація» (2000-2005 рр.). Банки активно кредитують населення на споживчі потреби, спрощується процедура отримання кредиту. Обсяги споживчих кредитів значно перевищують обсяги кредитів суб'єктам господарювання.

IV етап «Кредитний бум» (2005-2008 рр.). Обсяги споживчого кредитування швидко зростають. Споживчі кредити користуються попитом серед населення і банки надають їх мінімально оцінюючи кредитоспроможність позичальників.

V етап «Криза» (2008-2010 рр.). На фоні фінансово-економічної кризи споживче кредитування населення уповільнюється і майже зовсім припиняється. Через девальвацію гривні боржники не в змозі виконати свої зобов'язання перед банками. Суттєво зростає проблемна заборгованість.

VI етап «Відновлення» (2010-2014 рр.). Характеризується відносно випереджаючим ростом обсягів споживчих кредитів порівняно з іншими видами, банки більше уваги приділяють оцінці кредитоспроможності позичальників.

VII етап «Криза. Нова хвиля» (2014- 2016). Деякі банки майже повністю припинили споживче кредитування через брак ресурсів. На тлі економічної нестабільності в державі населення відчуває нестачу коштів і тому звертається за кредитами, які не в змозі в подальшому повернути. Проблемна заборгованість

продовжує збільшуватися. Проте споживчі кредити і далі надаються під високі відсоткові ставки, особливо через торговельні мережі [2].

Проаналізувавши дані етапи, можна дійти висновку, що за досить короткий час споживче кредитування в Україні пройшло шлях від зародження до поступового зростання.

І уже 10 червня 2017 року в Україні набув чинності закон «Про споживче кредитування», який розширює права позичальників і покладає додаткові обов'язки на кредиторів [3].

Метою цього Закону є захист прав та законних інтересів споживачів і кредиторів, створення належного конкурентного середовища на ринках фінансових послуг та підвищення довіри до нього, забезпечення сприятливих умов для розвитку економіки України, гармонізація законодавства України із законодавством Європейського Союзу та міжнародними стандартами [4].

Новий закон уперше надає визначення «кредитного посередника». До цієї категорії цей закон відносить осіб, що не є кредиторами, але які надають посередницькі послуги у даній сфері. Кредитні посередники давно працюють на ринку споживчого кредитування, проте досі їхня діяльність законодавством не регулювалася.

Варто зазначити, що дія цього Закону не поширюється на кредитні договори, що укладаються на строк до одного місяця, договори позики, що не передбачають сплати процентів чи будь-яких інших платежів [1].

Отже, споживчий кредит має велике соціально-економічне значення для розвитку країни. Він чинить на економіку як позитивний, так і негативний вплив.

Література:

1. В Україні діють нові правила споживчого кредитування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrainepravo.com/news/ukraine/v-ukraini-diyut-novi-pravila-spozivchogo-kredituvannya/>.
2. Вовчак О. Д. Споживче кредитування в Україні: сучасний стан та тенденції розвитку в умовах фінансово-економічної нестабільності / О. Д. Вовчак. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/user/Downloads/evpe_2016_2_24.pdf.
3. Економічна правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/>.
4. Закон України «Про споживче кредитування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1734-19>.
5. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

Ольга ПЕТРОВСЬКА

*студентка навчально-наукового інституту інноваційних освітніх технологій
освітня програма «Банківська справа»*

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н., доцент кафедри банківської справи Стечишин Т. Б.

BANKASSURANCE: НОВІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Глобалізація усіх сфер економічного життя суспільства має неабиякий вплив на розвиток співпраці між банківськими установами та страховими компаніями не лише в Україні, а й за її межами. Удосконалення взаємовідносин між банками та страховими компаніями зумовлене необхідністю поглиблення інтеграційних процесів